

vil indkalde Skattebøgerne. Dersom man imidlertid nu vil lægge Mærke til, hvor ugerne man maa gribe dertil, og hvilken umaadelig Byrde det er for Befolkningen at skulle være paa rede Haand, naar noget Eftersyn skal finde Sted, hvilket vil være Tilfældet, naar det virkelig skal betyde Noget, saa vil man see, at det for tjener at overlægges, om man ikke kan finde paa et bedre Middel. Jeg er saa sikker paa, at der kan findes paa et saadant, at jeg endog troer med Lethed at kunne levere det; men jeg vil, for at give en Idee derom, blot henviser til, hvad der nu skeer ved Salg af Skoveffecter, og til den Maade, hvorpaa Indbetalingerne der blive gjorte, den Maade, hvorpaa Anvisningerne der blive udliveredede. Det er ikke ganske den samme Maade, som her kan bruges, men det er Noget af en lignende Art. Man behøver langt fra ikke saamange Mænd til at udskrive Skatter, som vi nu have, man behøver snarere flere til at opkræve dem, og det vil ingen Vanfælgelighed have at skaffe sig saadanne Opkrævningsmænd, der paa eengang paatage sig at være Regnskabsførere, at underkaste sig Regnskabsførelsens hele Ansvarlighed, og som tillige ville paatage sig at svare en Rente af de af Statens Pengemidler, de have i Hænde.

Ved at arbejde sig over paa det System, faae vi ved de Midler, der maae circulere gennem Statskassen, en stor Lethed ved at faae hele Omsetningen i Landet i en bedre Gang og i paalidelige Folks Hænder. Det er ogsaa Noget, som er forsøgt, som ikke er Nyt, men som er meget gjørligt. Jeg taler naturligvis her ikke om Ting, der kunde indføres fra idag til imorgen, men om en Plan, som maa lægges og føres igjennem. Jeg antager, det vilde være mere end nok at have een Skatteindkræver for hvert Amt, og med de Forbindelsesmidler, vi nu have, vil jeg endog sige, at vi kunde have nok med een Skatteudskriver for hver Provinds. I Forbindelse med Skatteudskrivningen skulde da være Matrikelvæsenet, alle Pantebøgerne og Alt, hvad dertil hører. Ja, jeg sees nok, at den ærede Minister ryster paa Hovedet; det vil han gjøre i tre Aar, men det fjerde vil han udføre dette. Alle Pantebøger og lignende Documenter skulle føres hen til det samme Sted og være i færre Hænder; men

i disse Hænder skulle de ogsaa være med en, jeg vil ikke sige i personel, men navnlig i materiel Henseende, større Sikkerhed. Dette vil aldeles ingen Vanfælgelighed have, naar man indskrænker de Steder, hvor den Art vigtige Documenter opbevares, til færre, og indretter der brandfrie Opbevaringssteder, samt indretter disse Steder saaledes, at de i enhver Henseende kunne siges at være sikke. Naar disse Documenter ere i saa saa Hænder, vil det heller ikke være vanfælgeligt at skaffe dem behandlede med vedvarende traditionel Dygtighed og Indsigt, idet de Folk, der komme til at beskæftige sig dermed, saa at sige, tjene sig op dermed og ville have en Hovedbestæftigelse deri, istedetfor at dette Arbejde nu kun er en Bisag ved andre Embeder. I det Dieblik man gaaer ind paa at behandle disse Sager paa denne Maade, vil det i en meget høj Grad lette Sondringen mellem Retspleien og Administrationen, og i Forbindelse hermed kan man bringe Alt, hvad der hører til statistiske Data, Folketællinger osv. Ved at forbinde alle disse Gjenstande, vil man kunne faae disse Forretninger udførte paa en bedre Maade, med de samme Midler, som nu udkræves, og jeg troer endog med ringere. Vi maae vel lægge Mærke til, at det, vi lade contractmæssigt opkræve, i Byerne f. Ex., koster os — og det er endnu mange Steder for dyrt — 2 pCt. i Opkrævning; thi vi have i den Maade, hvorpaa Opkrævningen gaaer for sig i private Diemed, Bevis for, med hvor ringe Udgifter man kan skaffe en meget vidtløftig Opkrævning udført; her skeer det, som sagt, for 2 pCt.; hvor Opkrævningen derimod skeer igjennem bestalte Opkrævningsmænd, kommer det til at koste os circa 4 pCt. og maafee noget Mere, thi der er mange Udgifter, der skulle sig, og som man ikke kan finde.

Dette var omtrent de Hovedpunkter, hvorpaa jeg vilde henlede den ærede Finantseministers særlige Opmærksomhed, for om muligt i den kommende Session at kunne begynde at arbejde hen derpaa eller for under alle Omstændigheder itide at tage saadanne Forholdsregler, at Hænderne blive saalidet bundne som muligt, for at saadanne Arbejder senere kunne udføres.